

DODATAK UZ KONAČNU ODLUKU

ARBITRAŽNI TRIBUNAL ZA SPOR OKO MEĐVENTITETSKE
LINIJE RAZGRANIČENJA U OBLASTI BRČKO
Kancelarija predsjedavajućeg arbitra
1201 Pennsylvania Avenue, N.W.
Washington DC 20004-2401

25. jun 2007.

DODATAK UZ KONAČNU ODLUKU

1. Iako je istorijat ovog postupka nakon Odluke složen, može se ukratko opisati na sljedeći način. Pismom od 4. aprila 2005. godine, tadašnji visoki predstavnik u BiH se obratio predsjedavajućem arbitru u suštini sa molbom da mu Tribunal pomogne tako što će se "izjasniti o određenim pravnim pitanjima" u vezi sa zakonskim ovlaštenjima dva bosanska entiteta (Federacije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske) i distrikta Brčko, u smislu Konačne odluke Tribunal. Predsjedavajući arbitar je, objašnjavajući to proceduralnim razlozima, odbio da se izjasni o takvim pitanjima prije nego što čuje stavove (o samom postupku i njegovoj suštini) onih kojih se to najviše tiče, posebno dva entiteta i Distrikta. Stoga je visoki predstavnik, bar u početku, prihvatio proceduralni prijedlog predsjedavajućeg arbitra, te je zainteresovanim stranama data mogućnost da predoče svoje stavove.

2. Tokom tog postupka, Distrikt je formalno podnio zahtjev objašnjavajući a) da je 5. decembra 2003. godine, kada su se oba entiteta složila da na državu Bosnu i Hercegovinu ("BiH") prenesu sve svoje nadležnosti u vezi sa prikupljanjem i raspodijeljom prihoda od indirektnog oporezivanja, uključujući i nadležnosti Distrikta, pokušaj da se Distriktu oduzmu nadležnosti u oblasti oporezivanja bez njegove saglasnosti predstavlja je "ozbiljno kršenje" Konačne odluke Tribunal, te (b) da stoga ovaj zahtjev u skladu sa Konačnom odlukom spada u nadležnost Tribunal koji bi trebalo da raspravlja i odlučuje u takvim predmetima u kojima je došlo do "ozbiljnog kršenja". U suštini, Distrikt je tvrdio da, nakon što su se dogovorili da sve nadležnosti u oblasti indirektnog oporezivanja prenesu na državu (uključujući i one nadležnosti u oblasti indirektnog oporezivanja koje su Entiteti prethodno prenijeli na Distrikt u skladu sa Konačnom odlukom) bez saglasnosti Distrikta, Entiteti su stvari uredili tako da sebi dodijele prihode od indirektnog oporezivanja na koje je Distrikt polagao pravo u skladu sa Konačnom odlukom. Prema tome, bar u nekom smislu, spor se sveo na problem novca u kojem Distrikt tvrdi da su Entiteti uzimali novac koji zakonski pripada njemu. Tribunalu su blagovremeno predočeni stavovi svih zainteresovanih strana (uključujući OHR, Entitete, Distrikt) putem niza podnesaka, od kojih su poslednji predočeni krajem aprila 2007. godine.

3. Tokom ovog procesa visoki predstavnik je očigledno odlučio da se neposredno bavi mogućnošću postojanja finansijske nejednakosti u raspodijeli prihoda od indirektnih poreza između Entiteta i distrikta. On je vodio razgovore i pregovore koji su uključivali tri strane, a 4. maja 2007. godine je izdao tri dokumenta (dvije odluke i prateći izvještaj) kojima se, naizgled uz pristanak Distrikta, uspostavlja novi način raspodjele indirektnih prihoda između Entiteta i Distrikta. Čini se da OHR-ov izvještaj priznaje ne samo pravni status Distrikta u skladu sa Konačnom odlukom i njegovo pravo da ubire prihode od indirektnih prihoda (Izvještaj, stav 1), već i činjenicu da je Distrikt u prošlosti dobijao manji dio prikupljenih prihoda od indirektnih poreza od onog koji mu pripada (Izvještaj, stav 4).

4. Dokumenti visokog predstavnika od 4. maja 2007. godine znače da je distrikt Brčko dao saglasnost, tj. da "podržava" novi način raspodjele kako je naložio visoki predstavnik. U suštini, čini se da nezadovoljstvo koje je Distrikt izrazio u tužbi Tribunalu rješeno u korist Distrikta i takav ishod mora biti pozdravljen od strane Tribunal. S tim u vezi, 22. maja 2007. godine Tribunal je obavijestio sve zainteresovane strane da će, ukoliko ne primi pismani prigovor u roku od 30 dana, donijeti nalog kojim će odbaciti zahtjev Distrikta koji je u razmatranju zbog "ozbiljnog kršenja", te da će u Nalog uključiti "ona obrazloženja koja su neophodna za razumijevanje odbacivanja zahtjeva". Obzirom da ni jedna strana u predviđenom roku od 30 dana nije dostavila prigovor na predloženi postupak, Tribunal ovim odobrava sporazum koji je izložen u dokumentima od 4. maja 2007. godine, odbacuje zahtjev Distrikta, te obustavlja dalje postupanje.

5. Kako bi u budućnosti bio izbjegnut bespotreban spor, Tribunal ima potrebu da razjasni da njegovo odobrenje sporazuma o raspodijeli koji je donio visoki predstavnik ne znači odobravanje jedne posebne pravne prepostavke

koja je implicitna u operativnim dokumentima OHR-a. Konkretno, treći stav dvije odluke OHR-a ukazuje na to da prema Konačnoj odluci, ako i kada dva entiteta žele svoje nadležnosti u vezi sa indirektnim oporezivanjem prenijeti na državu (kao što su to uradili 5. decembra 2003. godine), time bi se Distriktu automatski oduzela ista ovlaštenja u vezi sa indirektnim oporezivanjem, te na taj način državi omogućila isključiva kontrola nad indirektnim oporezivanjem. Takođe u prvom stavu OHR-ovog Izvještaja se sugeriše da je automatski u smislu prava ishod postupaka Entiteta od 5. decembra 2003. godine to da je Distrikt "izgubio" svoju nadležnost u vezi sa indirektnim oporezivanjem. Iako su ove izjave tačne prema razumijevanju Odluke, međutim, Tribunal se osjeća obaveznim da iznese pojašnjenje u vezi sa pravnim uticajem koji ima kada entitetni prenesu svoja ovlaštenja na državu bez saglasnosti ili jednakog prenosa ovlaštenja sa Distrikta na državu. Pojašnjenje je slijedeće: Sve dok entiteti postoje prema Ustavu BiH, svaki prenos ovlaštenja na državu od strane entiteta, bez jednakog prenosa ovlaštenja ili bez pristanka biće u suprotnosti i nezakonito prema Odluci ako takav prenos ima za uticaj značajno umanjenje mogućnosti Distrikta da funkcioniše kao jedinstvena, unitarna, multietnička, demokratska vlada za Brčko Opština. Npr. ako prenos ovlaštenja rezultuje u značajnom smanjenju multietničnosti postojećih institucija Distrikta (npr. policije, škole, sudstvo) to će predstavljati kršenje Odluke. Uz ovo pojašnjenje, Tribunal odobrava postignuti sporazum visokog predstavnika.

(potpisano)

Roberts B. Owen
predsjedavajući arbitar